

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlerek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetéseket még elfogadtatnak:

Budapestben: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bőcsben: Schalek H., Dukon M., Oppalik A., Daubó G. L. és társaság és Horad. Brúben: Stora M.

Nyitlér petítésora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet”, a „Csáktornyai takarékpénztár”, a „Muraközi takarékpénztár” sat. hivatalos közlönye.

A valuta-rendezerés.

I.

A milyen az ország pénze, o'yan a tekintélye. A jó pénz becsület, a rossz a szabadság ellensége. A papirpénz elpalástolja az ország szegénységét, az arany és ezüst pénz pedig vagyonosodásáról tesz bizonyosságot.

A mi papirpénzünk is egy szomorú korszak emléke s az 1867-iki kiegyezés is csak ideiglenesen törvényesítette. Az idegen helyett önálló és alkotmányos pénzrendszert teremt a magyar törvényhozás, az Ausztriával kötendő szerződés alapján megszűntetvén az eddigi osztrák értéket s behozván helyette a korona értéket. Így jövünk a papir pénz megsemmisítésével a valódi értékű fémpénz életbeletetéséhez melylyel az ingadozó, értékben hanyatló ezüstről egytuttal az állandó és értékben szilárd, nemzetközileg elfogadott aranypénzhez jutunk. Pénzünk általánosan érvényes lesz Európában s teljes értékben fog számíttatni külföldi összeköttetéseinknél is.

Ez a czélja ama nevezetes törvényjavaslatnak, melyet az ország régi óhajása alapján Wekerle Sándor pénzügyminiszter folyó évi május 14-én nyújtott be a magyar képviselőházhoz, Steinbach osztrák p. ü. miniszter pedig az osztrák reichsrathoz. A korona-érték megálapításáról czímen.

E törvényjavaslat közgazdaságilag és

pénzügyileg függetlenné teszi Magyarországot s egyenrangúvá a nyugati államokkal. Az új javaslat szerint megszűnik hazánkban a papirpénz kényszer forgalma, a törvényes pénzt aranyból fogják verni s pénzrendszerünk sem osztrák. — sem osztrák-magyar, hanem egyszerűen korona, illetőleg arany érték lesz.

Egyelőre azonban csak a valuta szabályozásról, de nem egyszersmind helyreállításáról van szó, amennyiben papiros pénzegeinket még most nem váltják be aranyra s addig, míg a pénzügyminiszterek beszerezhetik a kellő mennyiségű aranyat s abból elkészítetik a szükséges számú érem-pénz, addig két pénzrendszerünk lesz, a papir és az arany-valuta.

A papir és ezüst pénz megmaradnak egyelőre úgy, hogy a most forgalomban levő 1 frtos államjegyek helyett egy koronások és 50 filléreseket vernek ezüstről. Az 5 és 10 forintosok helyett az arany beszerzése után vernek 10 és 20 koronás aranypénzeket.

Az új törvényjavaslat ismertetése előtt lássuk mi a vert vagy jó pénz, papirpénz vagy kényszerárfolyam, fedezett papirpénz és valuta.

Általában véve a pénz bizonyos érték, mely csereeszköz gyanánt szolgál; tehát bizonyos és meghatározott értékkel kell bírnia, hogy senki se csalódjék. Ezért a pénz anyagának kevésbé pusztulhatónak kell lenni s ilyen az arany, a fémek királya. A arany értékes s így belőle a pénz kis darabokban verhető, míg olcsó fémből nagy

mennyiséget kellene venni nagyobb összeg értékéig. Az ezüst e miatt nem praktikus, aztán értéke is folytonos változásnak van alávetve.

A papirpénz sem bír állandó, benső értékkel, csak a törvényben rejlik értéke s így kényszerárfolyammal van felruházva. Igaz, hogy nálunk az állam jóállása alá van helyezve, de az 1, 5 és 50 frtos államjegyek az állam fedezet nélküli adósságot képezik. Így tehát a papirnak csak az államhatalom adván forgalmi értéket, csak nálunk szolgálhat pénz gyanánt s értéke is ingatag mert rendezett pénzügyi viszonyok közt emelkedhetik, háború vagy az államhatalom megrendülésével csökkenhet is, mint erre több szomorú példára találhatunk nemzetünk történelmében. Pl. az 1811-iki devalváció idejében papirunk értékéből 80% ot vesztett. Ez az aranypénzzel nem történhetik, mert annak értéke állandó.

Valuta többféle van. Papirvaluta, midőn a papirpénzt bizonyos értékben elfogadva kényszerítve vagyunk, mint eddig is. Az ezüst valuta ezüstre van alapítva, de ez sem jó értékmérő. Legtökéletesebb pénzrendszer az arany valuta, melynél vagy tisztán aranypénzek, vagy fedezettel bíró bankjegyekben történik a fizetés. Végre kettős valuta, midőn megálapított értékben úgy az arany, mint az ezüst egyaránt fizetési eszközül szolgál. Azonban a két fém értéke közötti ingadozás miatt ez sem lehet biztos pénzrendszer.

Nekünk tehát az any valutánk lesz, de

A „Muraköz” tárczája

Oroszország a pusztulás útján.

— Egy Tiflisben kelt magánlevélből. —

Az orosz birodalomnál jóval nagyobb birodalomnak is sok lett volna az a temérdek csapás, ami egy esztendő lefolyása alatt az orosz alattvalókat érte. Népeleonné vált falvak, ugarban maradt szántóföldek, a vagyonosabb osztálybeliek távozása, az inséges nagy városokból, az ipar szűnetelése, a kereskedelem pangása megannyi kiáltó jele Oroszország pusztulásának.

Mi más volt itt az élet még tavaly ilyenkor is! A földműveléssel foglalkozók szorongva néztek ugyan a semmi vizsgálatot sem igénylő termés elé, de az iparizók, meg a kereskedő nép csak úgy jártak a nisny-novgorodi és az asztrakháni híres vásárt, mint azelőtt. Nyüzsgött az idegentől, a városok túlra tömegétől az odavezető utak minden vonala. Perzsia, China szemképrázató portékáival elárasztotta az egész orosz piacot, sőt még Szibéria is ott szerepelt a sátrak alatt terményeivel, a küszöbön álló rossz termés dacára. Muszakiszó hangzott a pálinkásbuiitkokból s a tallian komédiások körül kíváncsi sokaság tolongott késő éjszakáig. Ezekre a mulató város helyekre ma már alig ismerni rá.

Először a termőföldnek érezte meg mostohaságát a nép; a gabona még kevesebb volt, mint az előző esztendőben. Itt-ott már az őszi hónapokban bekövetkezett a szükség, a mindennapi kenyér hiánya. Egyideig némán tűrte rossz sorsát a bennszülött orosz, de a gazdagok megdíhetésének és részvételestésének látása kihozta a türelemből. A vagyonos orosz urak birtokait nem merté megtámadni, pedig minden áron útni és rabolni akart. Ráment tehát a zsidóra. Az elégedetlenség érzete a zsidóüldözésben oly megdöbbentő erővel jutott kifejezésre, hogy a kormány szigorú rendszabályok alkalmazása helyett jobbnak látta a zsidóság kiutasítását Oroszországból.

Ezzel természetesen nem lett több a kenyér és az elégedetlenség oka el nem enyészett. Az üldözött zsidókat télközében kiverték hájtkaikból s egy-egy batyúval a hátukon elindították a bizonytalan idegenbe; de a földönfutóvá lett emberek, asszonyok, gyermekek sírásába lépten-nyomon belevegyült az ehhez orosz népnek a pajták beleszéből kihallatszó sírása is. Ez így volt az ország legnagyobb részében.

Itt ott fölhangzott a panasz a kormány ellen. A nagy drágaság miatt koldusbotra jutott intelligens, vagyonos családok bekerültek az inséges néphez, a pajták födele alá s lassan-lassan megértették vele, hogy az ország veszedelmének a kormányzás az oka, mert előrelátó, gondos gazdasági és kereskedelmi politika mellett oly vagyonos országot, mint a milyen Oroszország volt, egy-két gyöngébb termés nem juttathat e pusztu-

lás útjára. Hihetetlen gyorsan ment át ez a felfogás a köztudatra, de a népnek mégsem maradt ideje sokáig gondolkodni a kormány mulasztásain, mert az ilyen falvak népet a rendőrség lánczra fűzte és utnak indította a szibériai ölbányákba.

Körülbelül száznegyven helyeséget üritettek ki ily módon, azon a czímen: hogy az ottlakók a nihilistákkal konspiráltak s merényletet forraltak a czár ellen. Egy száznál több fából álló számkivetett karavánról annakidején a nyugateurópai lapok is tudomást vettek. Néhol a rendőrség, meg a katonaság tagjai közül szintén behörtönöztek többeket, a kormányellenes hangulat útkolossa s más, hasonló vádak alapján. De az alattvalók méstereges elhallgatgatása mégis kevesebb helyeséget néptelenített el, mint ahányat az inség ki-pusztított.

Általános pánik vett erőt a nyomorgó népen a tömeges elfogatások meg-megújuló híreire és ezt a pánikot fokozták a Szibériába tolonczolt, utközben megfagyott vagy lázadás miatt agyonlövöldözött száműzöttekről a rendőrség által tervezetűen, czélatatosan terjesztett hírek. Annak, aki ezeket a híreket hallotta, nem volt kedve a kormányt vádolni. Panaszukat visszafojtva várták az igazalmat, vagy titokban egy-egy zsinogélt megváltották magukat a nyomorgók a nyomortól. Az ehézők közt annyi volt az öngyilkos nemoakrás, hogy az orjárat orvosai nem győzték az erőszakos hallálal kimultak számbavevésését és külön kimutatásáit; ezért az ilyenekről pontos adatai maig sincsenek az államnak.

azért még az 1, 2 frtos és 25 kros ezüst-pénzek forgalomban maradnak, rövid idő múlva azonban rátérünk a tiszta aranyvalutára. Lesznek a kezelés könnyebbégeért papírpénzeink is, de fedezettel s így azt arannyal bármikor beváltják.

Mostani pénzrendszerünk fedezetlen nagy részben s így mai valutánk rendezetlen, melynek megszüntetése az államhitele továbbá az eddigi ázsio eltünésével iparunk, kereskedelmünk s termelésünk érdekében is szükséges.

Jegyzőkönyv,

felvétel Mura-Szerdahelyen a muraközi tanító-kör 1892. június hó 2-án tartott rendes évi közgyűléséről.

Elnök: Jeney G. Jegyző: Alszegey A.

Jelenvolt Muraköz tanítóinak legnagyobbrésze.

1. Jeney elnök üdvözlöi úgy a tagokat, mint a jelenlevő egyházi tanfelügyelőt és a mura-szerdahelyi iskolaszék tagjait, a gyűlést az alapsz. 12. § értelmében határozatképesnek és megnyitottak nyilváníti és a mai közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Zrinyi Károly és Rhédey Ferenc tagurakat kéri fel.

Tischler József ur egyházmegyei tanfelügyelő e tisztében első ízben üdvözlöi a közgyűlést s munkálkodására az Ég áldását kéri.

A mura szerdahelyi iskolaszék nevében pedig annak érdemdús elnöke üdvözlöi a közgyűlést azon ígéretet téve, hogy mire a tanító kör még egyszer Szerdahelyen fogja közgyűlését tartani, arra e rozoga iskolaépület helyén díszes iskola-ház fogja hirdetni, hogy a kör intő szövegét Szerdahely közöské is megértette.

2. Elnök indítványára a közgyűlés nagyságos dr. Ruzsicska Kálmán urnak, megyei kir. tanfelügyelőnek királyi tanácsossá való kinevezésének kiténtetése fölött jegyzőkönyvileg örömenek ad kifejezést

3. Elnök indítványozza: néhai Királyi

Pál volt orsz. képviselő elhunyna fölött a kör gyászának kifejezésül a boldogult emlékéit igtassa jegyzőkönyvbe — Elfogadtatott.

4. A kiküldött számvizsgáló bizottság jelenti, miszerint a kör számadásait átvizsgálta és azt teljesen rendben találta, az összes bevétel 64 frt 25 kr, kiadás 42 frt 36 kr; pénztári maradvány 21 frt 89 kr. Kéri jelentésének tudomásul vételét a pénztárnoknak a felmentvény megadását. — Határozat: A közgyűlés a jelentést tudomásul veszi, pénztárnoknak a felmentvényt megadja és a hátralékosokra vonatkozólag abban állapodott meg, miszerint azok a hátralékok nagyságáról értesítendők oly utasítással, hogy azt 50 kros részletekben kötelességüknek tartásuk minél előbb törleszteni.

5. Olvassatik az elnök évi jelentése: „Tisztelt közgyűlés! Az elmúlt évben a választmány négy ülést tartott. I. ülése 1891. június 7-én volt. Választmányunk a központ által fölhivatott, hogy egy tételt ajánljon, melynek sikeres kidolgozásáért a kidolgozó egyén 50 frankos arannyal lesz megjutalmazva. Választmányunk a következő tételt ajánlotta: „A rajztanítás célja, anyaga, tanmenete és módszere az e'emi népiskolában.“

Ülésünk második tárgyát képezte a tagsági díjak beszédese. Erre nézve abban állapodott meg a választmány, hogy a befolyó tagsági díjakat a pénztáros legelőször is a folyó tanévre könyvelje el. Azonban a tagsági díjak befolyása csak a jámbor óhajtásnál maradt.

II. ülésünk aug 18-án volt, a midőn is Polyák Mátyás kartársunkat megkértük, hogy az aug. 2-án megtartott magyarországi tanítók bizottságának ülésén körünket képviselje.

III. ülésünk decz. 13-án tartott E gyűlés egyik tárgyát képezte a mai közgyűlésünk részbeni tárgysorozata, továbbá a hátralékok behajtása; erre vonatkozólag abban történt megállapodás, hogy jó volna azt 50 kros részletekben törlesztetni, s mint-hogy ezzel a munka szaporodik második-pénztárnokul Thorday János kartárs választott meg. Ezen gyűlés harmadik tárgyát

képezte azon jelentésem: miszerint mult-összelepleztetett le Zala-Egerszegén néhai Krób Pál tanfelügyelőnek síremléke, mely alkalommal a választmányt az elnök képviselte s körünk nevében a sírköre díszes koszorút helyezett.

IV. ülésünk május 1-én volt s ez alkalommal kizárólag a mai közgyűlés programjával foglalkozott, különösen a tanítói szolgálati pragmatikával, melynek bővebb tartalmát Mencsey Károly tagtársunk a gyűlés folyama alatt lesz szives velünk meg smertetni.

A központi választmány megkeresése folytán van szerencsém még a következőket e'öterjeszteni:

a) Azon t. kartársak akik az okszerű méhészettel óhajtanának alaposan megismerkedni, forduljanak az orsz. méhészeti felügyelőséghez, honnan díjmentesen megkapják az ezen tárggyal foglalkozó s Buziáson megjelent füzetet

b) Magyarország legujabb térképe az egyetemi nyomdában kapható csomagolásal együtt 6 frtért.

c) A központi választmány megkeresése folytán van szerencsém jelenteni, hogy az idei nagy megyei közgyűlés helyéül a sümeghi nagy gyűlés határozatához képest Keszthely jelöltet ki aug. második felében; s a menyiben ez évben esetleg egyetemes gyűlés tartatik úgy ez esetben az idei nagy gyűlés július hó első felében Tapolczán lesz megtartva.

Körünknek a mu't évben 57 tagja volt, jelenleg 95 van. Abó-Lendvai járásból 12-en csatlakoztak hozzánk. Ezek közül Muraköz-ből elköltözött 8, meghalt 2, ez utóbbiak egyikének már nyugdíja volt. Az elhunytak emlékéit jegyzőkönyvileg kérem megörökíteni.

Iványi Andor alsó-lendvai tanár ur írásban tudatta velem, hogy betegsége akadályozza a gyűlésen való részvételt. — Tudomásul vétetett.

6. Alszegey jelenti, hogy az Eötvös alapa az 1891. évre a következők fizették le 1 frtos tagsági díjukat: Fischerné-Dugovics Betti, Jeney Gusztáv, Bencsák Stana, Szinkovics Ferenc, Polyák Mátyás, Alszegey Alajos, Pálya Mihály, Rédey Ferenc, Zrinyi Károly csáktornyai; Valló Vilmos kassai, Belányi Tivadar pozsonyi tanár és Pethó Jenő csáktornyai gyógyszerész. Összesen 11 ft, mely összeg a központra Budapestre beküldetett és a „Néptanítók Lapja“ 1892. évi 12. számában nyugtáztatott

7. Következett Molnár Mária felolvasása a következő tétellel: „Magyar kisednevelés nemzeti szellemben.“ A kitűnő magyar-ággal irt szakszerű felolvasást a gyűlés-örömmel hallgatta, felolvasónót megéljenezte és neki köszönetet szavazott s elhatározta ennek a megyei hivatalos lapban való közzétételét.

8. A népiskolai szervezet és a tanítók szolgálati viszonyainak szabályozása. Előadó Mencsey Károly kartárs.

Előadó a Horvátországban már érvényben levő szolgálati pragmatikára való hivatkozással terjedelmes javaslatot nyújtott a közgyűlés elé, melyet a közgyűlés egészen magáévá tett s azt a központnak felterjeszteni határozta. Mencsey kartársnak a gyűlés fáradozásáért jegyzőkönyvileg köszönetet szavaz,

Tavaszi elmúlt, némely gyümölcsöt meghozta már a nyár, de azért még mindig tart a drágaság és az általános éhség. Tiflisz és Eriván városok környékén oly kevésbe veszi a nép a Káspit-felől tenyegető kolerát, mintha nem is az öklök, hanem a megszabadító angyal látna benne. Pedig ha a kolera kitérne, alig vihetne véghez nagyobb pusztítást, mint e milyet az éhínség okoz mai napig.

A nomád kamukok, a doni kozákok vidékén alig lézeng egy pár szegényes falu; a többiben breszek az ólak, műveletlenek a mezők, térdig ér a burján és a fű az utczákon. Tizenöt kormányzószágban hasonló állapotokat lehet tapasztalni. És ebben a tizenöt kormányzószágban, a mely Oroszország óriási területét öleli fel, az idén sem várnak termést. Ha egyetlen rossz termés, a milyen a mult esztendői volt, ily messzire vitte az országot a pusztulás útján, hová sodorja majd egy újabb esztendő alatt a most következő, második rossz termés.

Száll a felhő

Oh, miképen száll a felhő
Talan sóhajtasom fujja? *
S oly fekete! Tán valaki
Belemártotta azt bumba?

Mostan pedig hogyan szakad
Szemeiből a könnyápor! . . .

Észre vette, hogy az én búszemeimből is könnyár foly.

„Te eszemben vagy én nekem“.

Tőlem nem egyszer kérdezéd:
Elfeledlek-e tégedet?

Legyek akármilyen helyen;
*Te eszemben vagy én nekem.

Szőke fürtöd, két kék szemed,
Biborakad, hattýűkezed
S a pihenés hókebleden . . .
Mindig rólad emlékezem.

Eszembe jut ölelésed;
Tűzes csókokod kéjfel éget . . .
És szerelmed tüve lobban:
Valahányat szívem dobban.

Téged látlak mezőn s erdőn;
Téged hallak zengő szellőn . . .
Ha madár szól a bokorbaan:
A te neved hallik ottan.

VÁROSSY MIHÁLY.

9. Kaczun Ignác mura szerdahelyi tanító ur „A község és iskola”-ról tartott felolvasást, melyet a közgyűlés tudomásul vett.

10. A jövő közgyűlés helyéül Csák toryna jelöltetett ki.

Elnök a megjelent tagok s vendégeknek köszönetet mond, a gyűlést befejeztéknek nyilváníta.

Kmf.

ALSZEGHY A. s. k. JENEY GUSZTAV s. k. jegyző. elnök.

Hitelesítjük:

ZRINYI KAROLY s. k.
RHÉDEY FERENCZ s. k.

Különfélék.

Előfizetési felhívás. Tisztelettel kérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, sziveskedjenek az előfizetést megújítani, illetve hátralékaikat mielőbb beküldeni, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

Hiszes esküvő volt városunkban tegnap d. u. 6 órakor. Pethő Jenő helybeli gyógyszerész vezette oltárhoz Krasovecz Anna urhölgyet. Boldogság kísérje frigyüket!

Áthelyezés. Szita Lajos, nagy kanizsai m. kir. adóhivatali ellenőr hasonló minőségben a győri adóhivatalhoz helyeztetett át.

Átnevezés. Nagy Lajos mura-szentmártoni községi tanító a ráczkanizsai áll. elemi iskolához rendes tanítónak neveztetett ki.

Ésküvő Pollák Béla belovári kereskedő f. hó 11-én esküszik örök hűséget Mostler Hentle kisasszonynak Szent-Ivánon.

Jégeső. Folyó hó 5-én d. u. 3 óra után nagy vihar vonult el városunk fölött. Fél órai időközben kétszer is hullott jégeső. A második alkalmával tojás nagyságú jégek estek, melyek különösen a gyümölcsfákban tettek nagy kárt.

— **Csáktoryai** áll. segélyezett községi nyilv. polgár, fiúiskola értesítője az 1891—92 isk. évről Pály Mihály igazgató szerkesztésében megjelent. Érkekezést. Az 1891 népszámlálás Csáktoryán „ezimen Zrinyi Károly irt bele, melyben pontos részletességgel vannak felsorolva a város lakosságára, nyelvére, nemzetiségére, számára vonatkozó tanulmányos adatok. A tanítótestület 9 tagból állott a hitoktatókkal együtt. Az I—VI osztályban volt (1. 40, II. 23, III. 22, IV. 10, V. 4, VI. 3.) 102 növendék, kik közül r. kath. 72, ág. ev. 3 s izraelita 27. Ugy a tanítói, mint az ifj. könyvtár számalom művel gyarapodott. A Zrinyi önképzőkör működéséről részletes jelentés számolt be. A szegényebb sorsú növendékek közül többen pénz- és könyvjuttatásban része tltek. A jövő isk. év kezdete szept. 5-én lesz — A perla ki m. kir. állami elemi fiú- és leányiskola 1891—92 évi értesítőjét Tóth Sándor igazgató állította össze. Ezen iskolában összesen 11 tanító és tanítónő volt, kik a gyakoribetegeskedések miatt gyakran helyettesítettek egymást. Az I—VI. osztályban tanult fiú (I. 84, II. 41, III. 43, IV. 50, V. 34, VI. 6.) 258; leány (I. 76, II. 59, III. 58, IV. 48, V. 22, VI. 20.) 283. Összesen 541. Ezekből magyar 28, horvát 510, német 2. Vallás szerint. r. kath. 520, izraelita 21. A következő isk. év szept. 5-én fog kezdődni.

— **Gazdasági emlékeztető júliusra.** Gabonafélék aratása, betakarítása és tűz ellen való biztosítása. A répa, krumpli és kukorica megkapálása. A vakondtörások eltergetése. — Igás lovak usztatása, sertések furdetése. A baromfiak a tarlón legelnek. Gyümölcsfaágak föltámogatlása. Gyümölcsök: caeresznye, meggy szedése kora reggel. A faiskolában rovarok irtása. A konyhakerti vetemények kapálása, gyomlálása, öntözése. A dnyének trágyalével való leöntése. A szőlőben honajazás, kacsozás. Borok feltöltése. A méhesben a rajzás megszüntetése s a netáni késői rajoknak az anyakasba való visszaverése.

— **Köszönetnyilvánítás.** A hodosáni áll. elemi iskolánál a tanévet befejező vizsgák június 24-én tartattak meg. Ez alkalommal Föt. Pecek György plébános ur a magyar nyelvben legtöbb előmentelt tanúsított növendékek között tankönyveket, képeket és pénzöszeget osztott ki. — Fogadja a nemeslelkű szives adakozó adományaiért a megjutalmazott növendékek s a tantestület hálaérzettel párosult forró köszönetének nyilvánítását.

Megerősítés. Pálinkás György állami tanítóképződei szolga jelen állásában végleg meg lett erősítve.

— **Köszönetnyilvánítás.** T. Fischer Dugovich Betti urnő m. hó 26-án szives volt a közs. népiskola tantestülete alapítókéjének gyarapításához 8 frttal járulni. Fogadja e helyen is a tantestület iránt viseltetett ama jóindulatáért annak hálás köszönetét. Csáktorya 1892. július 2. Jeny Gusztáv ig. tanító.

Balaton mese. Érdekes, hogy az özvegy trónörökös né fűredi látogatása idején micsoda hír keletkezett a balatonmelléki nép között. Azt beszélik most ott szájról-szájra, hogy a leendő trónörökös, Ferencz Ferdinánd főherceg soká nem fog megházasodni, mert vár valakire. Ez e valaki pedig nem más, mint — Erzsike főhercegnkisasszony, Stefánia főhercegnkisasszony kis leánya. Hét év mulva azután ő fogja feleségül venni a trónörökös, hogy ha már az anyjából nem lehetett, legalább belőle legyen magyar királyné.

Ösmagyarok kutatója. Érdekes életű ember halt meg a minap Tördecimen. Zalamegyében: Pados János dr., székesfehérvár egyházmegyei nyugalmazott áldozópap, volt számbéki plébános, kerületi alesperes, 48-as honvéd és gyakorló orvos. Hetvenhárom évig élt Pados János, a nélkül, hogy szive vágást betölthette volna s végrehajthatta volna azt a tervét, melyel, mint ifju, kilépett az életbe. Pados János arról álmodozott, hogy ő elmegy Ázsiába és fölkeresi a magyarok őshazáját. De alig hogy az életbe kilépett, kiűtött a szabadságharc. Az elhunyt, mint a 10-ik honvédszázalóknak vitéze, tevékeny részt vett szabadságharcunkban; ezért az osztrák hadi törvény szerk várfogságra ítélte s előbb Munkács, később Olmütz várában volt elzárva, mely utóbbi helyen Szlávy József koronaőr osztotta meg vele celláját. Visszanyervén szabadságot, Károlyi György gr. három ifjabb fiának lett nevelője. 1866-ban a budapesti egyetem orvosdoktorrá avatta. Pados ugyanis mint orvos akart utra kelni, hogy fölkeresse a magyarok őshazáját s ezért szerzett diplomát magának. Évek hosszú során át nagy gondal előkészítet utazásából azonban ekkor se lehetett semmi: mint ő mondta, „meggátolták az emberek”. Ekkor lett belőle azután őseink hazájának nyomozója helyett számbéki esperes-plébános. Évről az állásról 1872-ben lemondott és tanulmányi utra kelt; ezuttal sorra megtekintette a kontinens nevezetesebb orvosi intézeteit, Utjából visszatérve, a Balaton zalai partjának legfestőbb pontján, Szigliget és Badacsony között fekvő kis birtokán telepedett le, hol mint a környék keresett orvosa haláláig működött. Ezen a gyönyörű vidéken álmódzott holla napjág az őshazáról, melyet meg nem láthattak szemei.

— **Vásár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Zala-vármegye területéhez tartozó Botornya községben június 8-ára esett, de elmaradt országos marhavásár helyett július 11-én pótvásár tartassék.

— **„Magyar Genuusz”** című társadalmi, irodalmi és művészeti heti lap, mely Hevesi József és Kacsag Vilmos szerkesztésében folyó évi január hó 1-én megindult, rövid felévi fennállása után, máris a legkedveltebb, legelértebb képes hetilap Magyarországon. A „Magyar Genuusz” úgy külső kiállításánál, mint belső tartalmánál fogva méltán foglal helyet legelső szépirodalmi lapjaink között, sőt sok tekintetben kiállja a versenyt a külföldi legelőkelőbb illusztrált lapokkal is. Munkatársai közé tartoznak legelső írónk és művészeink, kik a magyar olvasókörözségnek egy, valóban a legmagasabb niveaun álló lapot nyújtanak. Különösen kiemelhetjük munkatársai közül irodalmunk egyik büszkeségét, Dóczy Lajost, aki kizárólag a „Magyar Genuusz”-nak írja gyönyörű tárcacikkeit, mint e lapnak állandó rendező munkatársa. A „Magyar Genuusz” nagy súlyt fektet a napirendben lévő aktuális eseményekre, melyeket a leghivatottabb tollak ismertetnek, s melyeket a legkiválóbb művészek mutatnak rajzokban. Egyik speciálisát a „Magyar Genuusz”-nak képezik a szines illusztrációk és mellékletek, melyekkel még a külföldi hasonnemű válatokat is túlszárnyalja. Mindezek mellett a „Magyar Genuusz” a legolcsóbb hetilapok egyike s a közönség, mely méltán érdeklődik az illusztrációk iránt, melyek az eseményeket képekben mutatják be, könnyű szerrel juthat e fényes kiállítású laphoz: A „Magyar Genuusz” előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Az újonnan belépő előfizetők a „Kenyer” című emléklapot ingyen kapják. A „Magyar Genuusz” szerkesztősége és kiadóhivata Budapest, VII. kerületi ut. 14.

— **Megyei hírek.** Zala megye központi választmánya június 28-án tartott ülésében a képviselő választók névjegyzékét állapította meg, egyuttal a fősóklamlások idejéül f. hó 5—15 ke közti időt tüzte ki. — Horvát-Szent-Miklós-on új iskolai épületet fognak fölláítani — Sörgy árat fognak alapítani N. Kanizsán 250000 frt alaptőkével — Alsó-Domborun néhai Hirschler Gyula arczképét az olvasó kör alapításának 25 éves évfordulója alkalmával ünnepélyesen leleplezték. — A keszthelyi ipartestület az iparos tanulók által készített ipartermékekből f. hó 3-tól 10-ig tartó kiállítást rendezett. — Szala Ignác keszthelyi cipész az orsz. iparegyesület iparága terén kifejtett érdemeiért az egyesületi bronzéremmel tüntette ki. — Esküvők: Arvay Lajos megyei t. főggyész Csillagh Sarolta urhölgynek — Sujánszky Imre erdész Grohmann Ida kisasszonynak, Kopecz György és Károly keszthelyi igazd. tanint. pénztárnok pedig Gärtner Corneliának esküdtött örök hűséget — Szlota Ferencz zala-szt-iváni lakos vezetéknévét Zagyvaira, Stern Miksa zalaegerszegi lakos pedig Csallagra magyarosította.

— **Hazai hírek.** A király azt a tollat, mellyel a koronázásról szóló s a korona lepecsételése alkalmával felvett jegyzőkönyvet 25 év előtt aláírta, a nemzeti múzeum ereklyetárának adományozta. — Si mor János hagyatékát örökösei közt fölosztották, kik 1.063.465 frtot kaptak. A főkapitán kezelésére bizott szegény lakosnak 700.000 frt jutott. — A főrendiházban nagy elkeresztelési vita folyt le, melynek kimagasló pontja Vaszary K. hercegprímás beszéde volt. Ennek végeztével a hercegprímás, kedvencz mulatóhelyére Balaton-Füredre utazott. — Bethlen András földmivelési miniszter e hó elején Balaton-Füreden volt az állam részére vásárlandó új szőlőtelep s a fonyódi szőlőültetvények megtekintésére. — A zágrábi új pályaudvar e hó 1-én nyitották meg s adták át a forgalomnak a bán és nagy közönség jelenlétében. — A szegedi kötélygár, melyhez hasonló egész Közép-Európában alig van, e hó 5-én kigyuladt s a lángok martaléka lett. Az összes kár megközelíti a félmilliót. — A győri jogakadémiát a mostani vizsgálatok után bezárták.

FELKLÓS SZERKESZTŐ

MARGITAI JOZSEF

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tišće se zadržaju novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jožefa urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjikara Fischei Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna čena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskoj i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki Otijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Božja skrb vu naturi.

IV.

(Dalje).

Pravo veselje je gledati cipkanje, cepkanje, iskanje i vabenje kvočke. Svako zrnice razgrize ona svojim pipicam i svaku mrvoljicu meće jim pod kljun. Za sve se skrbeć, zabi na se, i kak joj niti jeden črvic neizmekne, opazi namah s o trim svojim okom i svaku pogibelj, koja bi njenim dragičem grozila.

Kak se jastreb vu visinu pokaže samo malo da se kakti punkt vidi, vre ona s bojazljivošću zezava raztrkanu svoju i brezbriznu dčicu, a ona dobro razumiju svoj materinski jezik, fletno se zletiju i skrivju se svi pod materina krila, na koja bi neprijatelj zahman vudiral.

Govor kvočke tak je silen, da pićenje, kojim je potrebno, da s njimi dli takvo čutenje, neodstajeno pobudjuje i za sobom vodi mati, kud oće. On nedohadja od osamljena bića kvočke, nego od magnetičke struje sve oživljujuće i ljubeće skrbi stvoritelja za svoja stvorenja, kaj se svagde najveć stara za male i slabe. Koju srčanost nepokazuje drugač plaha kokoš, kak kvočka? neustrašeno brani se i proti

ljudem i proti živinam, i pozablja na svaku pogibelj, koja se njenomu življenju grozi.

Jedenput našli su vu jutro vu nekojem koko injaku dvē mrtve kvočke, ali i kuni, koja je na pišćenje navalila, bile su izključvane obedvē oči.

Prelēpa pēlda o ljubavi jedne črlen voljke napram svojim mladim priposal je parizkoj akademiji 1836. gosp. Nervaux iz Saint-Cosmesa. Po jednoj strani mo'ega vrta, veli on, razlije se voda, te je sve većma i više rasla, tak, da brez mala nēje zesvim poplavila najnižiji dēl živice. Jeden par črlenovoljkah načinil si je gnjezdo vu toj živici i po čem sam mislil, da bude voda narasla ravno do toga gnjezda, zato sam većput na dan popazil na te ptice. A mogel sam se približiti blizu na šest ko raka.

Izprva su bila četira jajca, a jedno jutro našel sam samo dva; voda je sada od gnjezda bila samo još jeden palec. Mislil sam da su nestala jajca pala vu vodu. Nu gda sam malo zatim opazil, samo još jedno, onda sam podvostručil svoju pažnju, pak sam se začudit moral, gda je i zadujega nestalo, gda su obedva stari iz gnjezda izletili. Oni su odletili na najviše stranu vrta; i gda sam pregledal mēsto gde su se opet nastanili, našel sam gje-

zdo s onimi četirimi jajci; kojemu je prišlo još i peto, iz kojih su se potliji zdra-ve ptičice poglele.

Kakva materinska prigledba i ljubav i skrb poslenih čmelicah i mravah okoli jajca i male nasadih kraljicah?

Niti jedan časek nepozabi devakobila na žrēbe kasajuće uz teretni podvoz; pazi na svaki njegov korak, leti za izgubljenim, dok ga najde, i narica den i noć za zgnutim vu srce dirajućim glasom i gorkimi suzami.

Ako lovec mladu srnu vulovi, te ju odpelja, onda zagrmi sva šuma od materinoga javkanja. Mati leti za lovcem tija izvan šume, pēna joj sili na vusta, sboli, ljutosti i ljubavi. Jaj si Indijancu, koj bi tigrici zgrabil mlado; črncu, koji lavici odpelja lavēe, lovcu alpinskomu, koji zeru odnese mlado zerče! Ako neizmekne ili nevubije mater, za njim leteću neima mu oslobodjenja.

Pak da još i kak krvožedni tiger, krokodil i kača, to se ipak vu grozovitih njihovih potezih poznati moreju tragi božje dobrote. Prama svojim mladim ravno su tak outljivi, kak i slavujka i golubica.

(Drugiput dalje).

ZABAVA.

Samo sim žnjim.

Bila je negda jedna stara gospodična i ova bi jako rada bila muža imala.

Dok je još bila pucica kakovih petnajst do šestajst let stara, pred mnogo i mnogo letih najme, onda je, kak to već navadno biva, jako zbirala. Ona je mnogo i premnogo lēpih pripovestih i bajkah čtela, a vu najviše takovih poprek i povduž istinitih pripovestih, dobile su dapače i najsiromašnije devojke, ako su samo lepe bile, bez svakoga velikoga truda, kraljevske prince i druge velikaše za muže. No, lepa je naša pucica baš bila, vu ono doba najme, i zato si je vu glavu zabila, da njezin muž mora barem ministrov sin biti, a zvrhu toga još mora izhadjati iz najstareše plemenščine ove kraljevine.

Ali plemeniti ministarski sini su baš vu ono vreme svi na putovanje oti li, za da vu svetu neka vide i probaju, i tak je došlo, da nijedan nije imal vremena po nju dojtii. Vu tom vremenu je iz mlade pucice postala mlada gospodična.

Sad je mlada gospodična počela čteti romane, i stim je njezina duša dobila poč-

lenje za soldačkom officiom — počamsi od lajtnauta pak dalje gore.

Officiri, a osobito pako lepi lajtnanti su doduše mlade i lepe gospodične imali vrlo radi, ali ženiti, kak to već ide, bi samo bili one hoteli, koje su imale pune kesc, pak makar onda niti nebi bile tak mlade niti lepe.

Naša mlada gospodična ali, bila je ravnić lepa, ali žalibože pri kesi je zlo stala. Iz toga zroka je ona malo po malo, kroz više vremena najme, postala samo gospodična bez naslova mlada. Ona bi sada bila i kojemu purgarskomu činovniku vu stalnoj i sigurnoj službi svoju ruku pružila, naravski ako bi bil snažen i odičan te bi si pri njoj svoju sreću na vrlo uljudni način izprositi znal.

Ali za ono vreme su lēpi purgarski činovnici vu svojih kancellarijah toliko posla imali, te im je dobro države na toliko na srca ležalo, da nisu niti vremena imali na ženitvu misliti, a ako si je i koj tu kuružu vzal, da bude ne samo činovnik nego da i človek postane, tak si je za ženu vzal gospodičnu, koja još nije romane čtela, a mēsto toga je znala dobro kuhati, rubać siva-ti i gaće krpiti.

Naša gospodična je ravnić znala franczki govoriti, pristojno se naklanjati i jedno malo ljudem krpice prišivavati, ali takova

prosta dela, kak kuhati, šivati i krpiti, to jedan put za navek ona nije razmela.

Ovak je ona postala, posie dugog vremena naravski stara gospodična sa uvēk mladim srcem.

To uvēk mlado srdce je ali podjednom hotelo muža dobiti, i ona bi kroz sada navadni oglas vu novinah to polučiti hotela, ali za ono vreme, vu kojem se je to sve zgdajalo nije još bilo novinah.

Kajti pak je stara gospodična čula od svoje kume, da nam božji svctvi vu svih nevoljah i težkoćah na pomoć priskoće, ako je samo skruseno za to zaposimo i vu nje naše sve ufanje postavimo, osobito da je sveti Anton paduanski već mnogoj staroj gospodični muža priskrbel, dapače vu posve zdvojnih slučajih i okolnostih, odlučila je na toga nebeskoga čudačinitelja i pomćuika se obrnuti.

Ona je uslēd toga vu potpunju zaufanosti više krat hodočastila k kapelici rečenoga svetca, koja je bila jednu vuru od varasa udaljena vu lēpoj tihoj dolini.

Jednoć se je dogodilo, da je stara gospodična opet jedan krat posve sama vu kapelici pred piljom svetca klečala i njevu žukku tugu srca svojega tužila. Uvēk mlado srdce stare gospodične bilo je tak prenapunjeno, da su iz njezinih tihih željah glasne reći postale, i kajti je stara gospodična

Sv. ispoved.

Prije nekoliko godina, dok je još jedan i sada u Magjarskoj živući moj prijatelj, Pater N. N. u Pečuhskem kloštru bil, dogodil se je u samom varašu Pečuhu, kak mi je isti Pater sam pripovjedal, sledeći slučaj:

Neki fiskal pečuhski, koj se je u sve, kaj je bilo katoličko, kakti osa ili srš n zadeval, bil je navaden iz svetih obredov, svete ispovedi i pričesti, processiah i t. d. svakom prilikom se norca delati — pope je samo imenom „žni“ nazival, valjda zato, jer nose črnu halju, a nenose črne hlače, črni frak i črni cilindr skrjak — i u obče je katoličku veru svakom pri likum kakti popovsku izmišlotinu i švindl nazival.

Osobito pako se je drl na kloštre u kojih, da tobož sami lenjaki zabadav Bogu dane krađu te se od tudjih zuljev lépo hrane i debele. Od sv. ispovedi je znal više lažljivih pripovestih pripovedati te je svakoga bedakom okrstil, koj se je išel spovedat i pričest.

Jednoč, bilo je u vréme korizmeno, poku i netko na fiskali evih vratih i na navadni »szabad« stupi vu sobu jedan pater domačega kloštra i fiskala lépo pozdravi. Ov se osupnjen stane i pozdrav odzdravivši popoje nekoliko koračaja suprotno vratu te ga zapita kakovu želju ima.

Na to mu velečastni pater mirnim i ozbiljnim glasom reče: Ovde njim predajem 170 forinti, koji su njim prije osam mesecih vkradjeni bili. Oni to, da su novce nazad dohili, jedino mogu svetoj ispovedi zahvaliti, koju su toliko krat smešnosti izvirgavali.

Kaj nijeden paragraf njihovog kaznenog postupka, nijedan sudac niti strah pred tamnicom nije mogli bil, to je bila moguća, kak vide, sveta ispoved. Neka vu buduće taj sveti inštitut već radi njegovih posledicah i hasni, koju nam donasa, sme-

kak je već rečeno, vu kapelici sama kak prst bila i pred piljom klečala, zdehne iz dubljine duše svoje, kak je samo najglibše mogla te vu zdvojnosti čisto na glas reče:

Dragi sveti Anton! ja te prosim najpoznješ daj mi za ime božje mu a! Ali daj mi takovoga, za kakovim moje srđce hlepi i koj bu po mojem gustušu. jednoga lepoga, jednako zračenoga, z modremi očmi i s črnim bradum muža! Znaš dragi sveti Anton s črnim bradum su mi najdragši.

Pripetilo se je pako na dalje, da je baš vu isto vreme zvonar kapelice za oltarom nekaj posla imal. On je poslušal neopažen zdihavanje i prošnju stare gospodične i jerbo je bil šalivdijje, a ženu je već imal, došulja se po tiho za pilj svetca i odgovori glasno:

Jako mi je žal, da tvojoj želji zadovoljiti nemrem, jer črni su mi se baš ovih danah zišli, te za ov hip imam samo jednoga hrdjavoga, a i on je čorav i na plećih ima kvrgu, kak je šlovečanska glava, veliku.

Staroj gospođičoi su se na te reći svetoga Antuna oči zakresila i sva vu aređi, da je od svetca posluhjena, hitro zavikue:

Samo sim žujim, sveti Antun! Samo sim žujim, pak makar je kakov goder!

Složil:

Em. Kollay.

hu neizvirgavaju, a to tim više, jer su i oni kršćeni katolik, imali su sigurno boga bojeće katoličke roditelje, a imaju i sada naprama sv. šakramentu pokore ozbiljne dužnosti. Zbogom nek ostanu!

Osupnjeni i pun začudjenja gledil fiskal sad na novce na stolu, sad na vrata, čez koja je pater odišel. Stal je tu kak da bi iz oblakov bil opal i sam nije znal, kak mu je bilo pri duši: „Dakle ove novce mi je nekoj lopov vkral i nikaj ga na povratek istih nije moglo genuti, do jedine ispovedi! — Mora ipak nekaj na spovedi biti!

Istina! I je na spovedi nekaj — i ne samo 170 forinti, nego nebo i pekel su na njoj, vekivečno blaženstvo i prokletstvo su na njoj, — za milione i milione dušah.

Od onoga vremena nije više fiskal preko svete ispovedi niti čez svećenike govoril, on je dapače bil od onoga vremena više krat vu cirkvi pri prodečtvu vidjel, a dojdueć velike srede su ga videli gde se med dijaki i pričesća.

Složil:

Em. Kollay.

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo poštuwane naše predplatnike, naj nam na početku tretjega ferialja predplatne zaostatke po pošti pošleju, i predplate za novi ferial ponoviju. Cena naših novin je: Za jeden ferial 1 frt, za pol ljeta 2 frt.

Požar.

Vu Oszlányu (Borš varmagija) izgorele su ovih dneov 142 hiže i poleg stojećimi stanji. 80 familjah ostalo je prez kruha i krova. Vu ognju su zaglavile dve persone.

Žena poginuloga.

I.

Samo četerdeset i drugi bataljun, ter poljski črenkape ostali su na bojnom polju.

Ostali su pobešli.

Komaj jeden kapitan narodne garde preostal je od bžeće svoje kompanije; bil si je strgal svoj portépe, pograbil hičenu pušku i prešel je vu rede boroćih se soldatov.

I zaori burna pėsna, popěvka vojaka Poljaka:

Jáczi táezi vojaczi,
Klapcezi Krakoviaczi,
Cservena csapiczka
Moja kohaniczka!

(Ovi tu vojaczi,
Krakovski su mladci,
Čerlena kapica,
Moja ljuzeznica).

A vu sredini ove halabuke grmi grmljavina kanonov (štukov), štropot konjah i bojuja vika neprijatelja.

Dalje, vse dalje hrli popěvajuća četica (šereg) Poljakah, — i dostigli ju pregoniteljij nezini; ona se obrne, sprožli puške, natekne bajunete i spravi se na borbu.

Zatim su nazad se vugibali mirno i popěvali podjedno svoju bojnu pėsnu. Štuki

Soldačka tortura,

Novine „Egyetértés“ javljaju: Na 27-ga juniuša držal je general Blašek soldačku vizitu nad 86. pešačkom regimentom, kojom se je prilikom javilo 14 soldatov k divizionskom raportu. Vsi su se pritužili proti stražmeštru Fehéru, koji je prav strahovitim načinom mučil soldate. Veli se, da je Fehér jednomu pešcu, koji je nosil duge lasi, polejal glavu s petroleumom pak ga onda vužgal. Šbog toga su aiomaku izgoreli lasi do kože, a koža se spekla. Divizionar Blašek odredil je s mesta ostru izragu proti obersteru barunu Filipu Scottiu, kapitanu Bitteru, Todoru Zoretiču i stražmeštru Fehéru, vsm od 86. pešačke regimente. Fehér je zaprt.

Vugodno iznenadjenje.

Parizki vulični popěvač Lúis Ulman, popoval je nezdavnja vu jednoj maloj krčmici i igral je gitaru, koju mu je njegov vujec prikazal. Jeden od nazoćnih gostov splel se snjim vu svadju, iz koje je nastalc krvavo tućenje. Protivnik Ulmanov otel mu gitaru i razlupal je nju na njegovem hrbtu. Odpeljani su onda obedva k policiji gde je policajni činovnik Draš pregledal (previziteruvel) gitaru. Kad je to potrtu gitaru pregledaval, našel je nutri 3000 forinti. Vezda je nastala neizrečena radost za popěvača Vu svojem veselju pružil je on protivniku ruku i rekel mu je: Ja odustajem od tužbe, ar prez vaših batina težko bi bil našel ovo blago. Najljepše je pak pri tom da protivnik Ulmanov, koji mu je razlupal (potrl) gitaru išće od njega nagradu.

Kardinal Theodoli.

Vu Rimu je vumrl 26-ga juniuša kardinal Augusto Theodoli, stari papin prijatelj. Theodoli rodil se je 18-ga septembra 1819. ter je vu konzistoriju od 7-ga juniuša 1886. imenuvan bil za kardinalom. Vezda je broj živućih kardinalah spal na 55, tojest na menje, nego ih je ikad od 20

su šumeli, konji štropotali, kuglje fućkale mimo njihovih vuhah.

Da se nije suprotstavila ova mala četa (mali šereg soldatov, poginula bi vsa vojska!

Jedini ov mali šereg zadržaval je napredujućega neprijatelja, komu nebi mogla odoljeti ni deset puta tolika vojska.

Borili su se do kesne večeri, vsi izranjeni, no nijeden mrtev.

Vezda ih je napalo ueprijateljsko konjaničstvo bėsnom navalom; borba je spodobna bėsnoći vodenim slapom, razbijajući se o pećinu; vudirajući bajuneti zvenće dim i prah okružuju boritelje — samo se spice zastavah vidiju.

Vlegli su se oblaki praha; četica povlači se nazad ali ne preobladana; napredujuća konjaničstvo zove bojna trubenta nazad; boj šte (zemlja gde se je boj bil) je pusto.

Vu modrastoj daljini videli su se znaki (znamenaja) nazad povlećuće vojske, kakti temna tenja oblaka, kaj ga vetri gone.

Vu zgaženoj travi zaostal je jeden ranjeni vojak (soldat); — vumiruće lice gledil mu vu nebesa; iz oćih mu se bliska turobna svetlost sumraćja.

Po modroj dolami teče rumena, topla krv; na muževnom, ljepom mu licu već počiva bljedoca smrti.

Još jenkrat hoće, da se podigne sa zem-

ljetah bilo. Izpraznjenih mjestah ima do 15. Od ovih živućih kardinalah imenovan ih je Pio IX. 11, a Leo XIII. 44. Najstareši od svih i po dobi i po imenovanju je kardinal Theodulfo Mertel, rođen 9 ga februara 1806., kardinal od 15-ga marciusa 1858. — Leon XIII. imenovan je u vsem 73 kardinala, a umrlo ih je za njegove vlade 81.

Mučenje u Grčkoj.

Vu Grčkoj zbudilo se staro mrevarenje pri policiji. Oberstlajtnant Bairaktaris ide dika, da je srednji vjek u Grčkoj o-pet podigel. Počinjena kradja dragoga kamenja dala je tomu dičnomu oficiru prilike, da dade zapreći vse sumnjivce, koje je onda dal mučiti, da zezna vu koliko su krivi. Novinstvo je za ta mučenja zeznalo ter je javnost pozvalo, da se ta krvočnost prepré i. I doista vsi okrivljeni pušćeni na slobodu, a vezda pripovedaju prave strahote. — Nekoje su batinali dva put na dan s trnovitom batinom po golih nogah. Drugi put su skuhali vmak kuhana i jako zvručena jajca ter su mu deli pod pazuhe. Onda su opet kuhali pred njim ulje ter su rekli da ga hitiju vu kipu e ulje. Nazadnje su ga hitili vu pivnicu i prikovali ga težkim lancem. Tak su i s drugim na pravili. Za hranu su dobivali soljene ribe, ali vodu nisu dobili za piti. Glavni varaš Grčke zbrunil se je neizmerno zaradi toga barbarstva, ter bude brž čas oberstlajtnant Bairaktaris prijel zasluženu kaštigu.

Smješno pripećenje.

Smješno pripećenje, kaj je iznenadilo jako bogatoga ruskoga grofa L. većinilo je vu petrogradskom društvu silno veselje. Grof je najmre naručil iz Pariza ogromen.

velik ormar za peneze, koi je bil napravljen s vnoغو toga skrovnih predelov. Kad je grof odprl taj ogromni ormar, ter jedini ključ, s kojim se je ormar mogel odpreti, del je vu žep, išel je nuter vu ormar da si pospravi svoje vrđne papire, peneze i dragocćnosti (kinće) vu pojedine predele, ladleke, vu taj mah začuje se silen štopot i vrata ormara zaprla su se sama od sebe. Grof se našel zaprt, kakti vu reštu. Sad je počel vikati i larmati. Na njegovu viku do-bežali su slugi i kad su vidli za istinu nevolju, odbežali su k jednomu fabrikantu kasah, koj je odmah s desetimi delavci došel pred nešrećni ormar. Ovi su držali do-spomenek i dokončali su to, da se ormar neure odpreti s onim orudjem kaj oni i maju. Zato su telegrafirali fabrikantu vu Pariz, od kojega je već za četiri vure do-spel batrivni odgovor, da je on čas odpravil ključa vu Petrograd. Nu prejdi neg bi ov ključ dospel vu Petrograd, siromaški grof poginul bi bil od glada ili bi se bil zadušil. Zbog toga odisi su opet po neko je vućene mekaničare, kojim je težkim trudom od nekoliko vur po lo za rukom naćiniti luknju vu ormaru, ćrez koju je grof porinul ključ i tak oslobodjen iz toga ćudnoga rešta bil. Grof je bil vu oćitoj pogibelji, da poleg svojega silnoga blaga i penez pogine od glada.

Ogenj vu Budimpešti.

Vu Budimpešti izgorela je fabrika spo-dija Kvar iznosi 100 jezer forinti. Na žalost izgoreli su pri tom i dva delavci.

Neduzen odsudjen.

Iz Beća javljaju : Ljeta 1885. osudjen je vu stajerskom kotaru Berkfeldu muž Holzbauer na smrt radi poćinjenog umot

stva. Osudjenik je ipak bil pomiluavn,ter je imal odsedel 20 ljet vu reštu, Vezda kak je već odsedel 7 ljet vu reštu, znašli su žandar-i pravogakrivca. Vrhovni sud naložil je, da se neduzni osudjenik pusti odmah na slobodu.

Nekaj za kratek čas.

1.

Pělda strpljivosti.

Dopeljal je babin Blaž svojega osla na senjem i predal ga jednomu glasovitomu mešetaru da bi ga prodal. Našel se i kupec i hotel je zeznati koliko je osel star, i hotel mu je pogledati zube. No osel ga je vgrizel za ruku.

Drugi nekoj kupec, koj je takaj hotel osla kupiti, hotel mu zdignti repa, no osel ga je pošteno vritnul.

Na to je pristnil mešetar i rekel je Blažu: Ovoga osla neće nigdo kupiti. Gdo god mu se približi naprvo, toga vgrizne, a gdo odzada, toga vudri s kopitom.

Na to je odgovoril Blaž: Ni ja ga nisam dopeljal sim, da bi ga prodal, već sam ga zato dopeljal sim, da vsaki zezna, koliko ja poleg njega trpim.

2.

A: Ti se seliš?

B: Moram. Drugać se budem još zaljublil vu svoju ljepu gazdaricu, pak na zadnje moral bi ju još za renu vzeti.

A: Pak kaj bi to bilo tak strašno?

B: Vsiakak, ar ona nema nikakvoga imetka, pak živi komaj siromaški od onih par ćudravih forintah, koje joj njezini kvartir-niki ostanu dužni.

4.

Muž (kuršmitu): Kaj je njim gospon kuršmit, kaj su tak zamišljeni?

Kuršmit: Nije ni ćudo, ako sem zamišljen. Već mi ves den ide po glavi — jedna krava!

Piše:

Glád Ferencz

NYILTÉR.

Csikos és kockás selyemszőveteket, Louisina, Foulard Sürrah-Taffeta-nemkülönbén Merveilleus selymeket is méterenként 45 krtól 3 frt 85 krig egyes öltönyökre vagy végeken is póstahér- és vámentesen szállít Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Mintak postafordulóval küldetnek Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Cena žitka — Gabona árak

1 m.-máza. — 1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	7 —
Zab	Zob	6 —
Rozs	Hrż	5 —
Kukuricza	Kuruza	5 —
Árpa	Ječmen	5 —
Fehér bab	Grah beli	6 —
Sárga „	„ žuti	4 50
Vegyes „	„ změšan	4 50

lje, — no nemore, pada nazad, sablja mu izpadne iz klovnule ruke.

O Hermina! — zdihava ime svoje zadnje misli i prigiblje lice vu travu — pak, vumira, izkajuci pretegnenom rukom sablju svoju šeptajući vumirućimi vustnicami tu jedinu reć: Hermina.

To je on kapitan narodne garde.

Vu daljini, vu tamnoj noći zvenći, gubeći se vse više i više, burna pėsma:

Jáci táczy vojáci,
Klapezi Krakoviaczi
Cservena csapiczka,
Moja kohaniczka.

II.

Poslje izgubljene bitke pri Budaměru prećel je jeden mesec.

Magjarski vojskovodja bil je zevsum svojom vojskom vu Stavinci obkoljen.

Na ćetiri strane poknašal je predreti, nu povsud mu je bil zaprt put, — nigdi izlazka

Kad je po ćetvrti put poknašal bitku, za malo da nije zlagvil. Najdragši mu je prijatelj opal — strelili su mu konja; jeden konjanik doletil k njemu, zgrabi ga za ruku, povleće ga i odpelja s taborskoga mćsta.

Dojdući vu svoj stan, pazljivoga su ga većinili oficiri, da mu je kalpak prestreljen.

Vzeme ga s glave, razgleda ga, ua vrhu ga kugla preluknjala.

Zakaj nije nekaj niže! rekel je zabrinuto vojskovodja.

Po napornih i težkih noćih opal je na ležišće, da skoznujući senja.

O polnoći prebudil ga na straži stojećil oficir, i javil mu, da nekakva gospa želi s njim taki govoriti.

Vojskovodja se je stal; nije trebal, da se istom opravi — im je on navćk opraviljen spal.

Navaljena gospa došla je vu hižu.

Bila je vu ćernini, sa ćnom koprenom okolo škerlaka; lice joj je blědo i turobno.

Ljepo, ponosno držanje njezino; ozbiljni, pravilni joj potezi; temne, velike, gustimi obrvami zasjenjene oći bile su vojskovodji nekak poznane.

Je, ošter pogled tih temnih oćih, bliskanje toga ćela, ter vustnice, to lice — same su poznate prikaze zdavnja minulih vremenah. Nova je na njoj komaj turobnost i ona naborina, kaj presćca njeno ćelo.

Vojskovodja pristupil je k njoj. Gospa nije duže vremena mogla pregovoriti.

Ti dohadjaš k meni, Hermina, pak vu tom nesrećnom ćasu?

Hoću da govorim s vami, — rekla je gospa mirno i sela si je vu naslonjać stolec, kaj joj je vojskovodja ponudil.

Oa se je postavil pred nju i gledal mirno vu oćo ove gospe.

Obedvim su lica prebledila.

(Dругипut dalje).

Priredil:

Glád Ferencz.

LOTERIJA.

Grác 3 -ga juliša 1892.
18 35 62 66 15

Hirdetések.

1740 tkvi szám 892.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az államkincstár végrehajthatónak Bisztrovits Mária férj. Horváth Antalné végrehajtást szenvedő elleni 168 frt 70 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő podtureni 401 tk. 1312 hrsz. a. 576 frtra, 1444 hrsz. a. 511 frtra, 1738 hrsz. a. 54 frtra, 1783 hrsz. a. 125 frtra és 1945 hrsz. a. 136 frtra becsült ingatlanra az árverést ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1892. évi július hó 23-án d. e. 10 órakor

Podturenben a podtureni község bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rrendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyaán 1892. évi május hó 7-ik napján.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 540.

1774 tkvi szám 892.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hutinecz Mária és Hutinecz Dorottya végrehajthatónak Hadellán Iván végrehajtást szenvedő elleni 47 frt 59 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő gardinovecai 357 tk. 32 hrsz. a. ingatlanból Hadellán Ivánt illető fele részére 111 frt, ugyanítt 4 hrsz. a. ingatlanból fele részére 51 frt, 97 hrsz. a. fele részére 5 frt, 216 hrsz. a. fele részére 53 frt, 1053 hrsz. a. felére 16 frt, 1073 hrsz. a. felére 53 frt, 1135 hrsz. a. 91 frt becsértékben az árverést ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1892. évi július hó 25-ikén d. u. 3 órakor

a gardinovecai község bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rrendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyaán 1892. évi május hó 9-én.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 538.

2330 tkvi szám 892.

Arverési hirdetményi kivonat.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Gyurán Iván és neje Tislarits Katalin végrehajthatónak Csmreensyák Iván és neje Tislarics Anasztázija végrehajtást szenvedő elleni 295 frt 80 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. jbiróság) területén lévő IV. hegykerületi 217 tk. 446 hrsz. a. ingatlan 1119 frt és 455 hrsz. a. ingatlan 53 frt becsértékben az árverést ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az

1892. évi július hó 30-án d. e. 10 órakor

a IV. hegykerületi község bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi no-

vember hój-1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rrendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyaán 1892. évi június 20.

A csáktornyai kir. jbiróság mint tkvi hatóság. 541.

Csúsz, köszvény, tagszaggatás, fejfájás, csípőfájdalom, hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-nyhító szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krért. Minthogy utánzások léteznek, emélfogva mindig latározottan; „Horgony-Pain-Expeller“ kérendő.

Eladó.

Egy 2 lóerejű

cséplőgép

naponta 100 keresztet csépel - továbbá

egy kézi cséplőgép

mindkettő jó állapotban eladandó.

Bővebbet **Döring Emil lakatos**nál Csáktornyaán, perlaki utca. 536 2-3.

Proda se

Jedna mašina za mlatiti sa 2 konjskom silom (jakostjum), koja svaki den 100 krizov mogoca je izmlatiti. Nadalje proda se: Jedna menjša mašina za mlatiti s rukom.

Obedve su vu dobrim stahšu.

Više od toga zeznati se more pri **Döring Mihályu** vu Čakovcu. Stanuje vu Preločkój valici.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

Mindennemű ruha kelmék, fekete és színes kasmérok, kreton, voil, szefir parket, valódi rumburgi és kreász vászon, chiffon, ágy és asztal terítők, mindennemű szőnyeg, selyem, gyapju és mosó kendők, téli nagy kendők, fehér és színes valódi vászon zsebkendők, posztó és férfi ruhaszövetek, továbbá

férfi, női és gyermek czipők és kalapok

mindennemű tugek, gallérok, selyem nyakkendők, harsnyák, fehér és színes kötő pamut, bársony és selyem szalagok

szabott árak mellett

a beszerzési árnál tetemesen olcsóbban adatkak el.

MAYER S-nél Csáktornyaán.

A beszerzési áron alól.

Férfi, női és gyermek czipők és kalapok.

Mindennemű ruha kelmék.

995 17-25.

Versenyárgyalási hirdetés.

Zalavármegye tekintetes közigazgatási bizottsága f. évi június hó 14-én tartott ülésén hozott 831/kib. 892. számú határozatával a zalavármegyei törvényhatósági közutak fentartásához szükséges fedanyag szállításának 1893. 1894. 1895. és 1896. évekre való biztosítását elrendelvé, az erre vonatkozó versenyárgyalás ezennel kihirdettetik, melynek megtartására

Balaton-Füredre a községbíró házához	1892. július 23-ának
Tapolczára a főszolgabírói hivatalba	” ” 21-ének
Sümege a	” ” 19-ének
Keszthelyre	” ” 16-ának
Szent-Gróthra	” ” 16-ának
Nagy-Kanizsára	” ” 20-ának
Pacsára	” ” 19-ének
Novára	” ” 20-ának
Alsó-Lendvára	” ” 19-ének
Letenyére	” ” 22-ének
Perlakra	” ” 21-ének
Csáktornyára	” ” 23-ának
Végül Z.-Egerszegrre az államépítészeti hivatalban	” ” 25-ének

mindenkor délelőtt 10 órája kitűzetik.

Felhivatnak vállalkozni kívánók, miszerint szabályszerű módon felszerelt ajánlataikat és pedig azokat, melyek csakis egy járás területére vonatkoznak, a járásra nézve kitűzött nap délelőtt 10 órájáig az illető járási főszolgabírónál Balaton-Füreden, a kiküldött szolgabíró-fürdőbiztosnál, a zala-egerszegi járásra nézve a kir. államépítészeti hivatalnál, ellenben azokat melyek több járás területére vonatkoznak, f. évi július hó 16-ának d. e. 10 órájáig a kir. államépítészeti hivatalnál nyújtják be, mert később beérkezett ajánlatok, valamint bármikor beérkezett táviratok, figyelembe vétetni nem fognak.

Az öt pecséttel zárt ajánlatok borítékán a czimzésen felül világosan kiírandó azon törvényhatósági közút neve, illetve az utzakasz, melyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalnál betekintheő ajánlati minta és felosztási kimutatási minta szerint teendők,

Az esetben, ha oly kőnemre tétetik ajánlat, mely az államépítészeti hivatalnál kitett kőmintától eltér: a szállítandó kőanyagának a vállalkozó pecsétjével ellátott két mintája az ajánlathoz csatolandó s egyuttal a felosztási kimutatás; 7. rovatában a termelési hely is, honnan a szállítás foganatosítandó lesz megjelölendő.

Egy-egy kilométer szakaszra nézve csak egy ár hozható ajánlatba, de egy egységi ár több kilométerben is szerepelhet; az árnak az államépítészeti hivatalnál kitett mintára vagy bár attól eltérő, de legalább is oly minőségű anyagra kell vonatkoznia.

Minden ajánlatot tevő az ajánlatok beadására kitűzött határnaptól kezdve nyolcz hétig kötve marad ajánlatához s a, már benyújtott ajánlatok többé vissza nem vehetők.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelt felosztási kimutatás, szabályszerűen bélyegezendő s mindkettő az ajánlatot tevő által aláírandó.

Az ajánlathoz a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után az ajánlatot tevő által ígért árak összegének legalább 5 % -a bánatpénzzel készpénz vagy értékpapírok alakjában csatolandó. Községek, mint jogi személyek által benyújtott ajánlathoz bánatpénz helyett a képviselő-testületi határozat csatolható.

Azon ajánlat tevőknek, kiknek ajánlatai nem fogadtatnak el, bánatpénzük az árlejtés eredménye feletti határozathozatal után fog kiadatni.

A tett ajánlat az illetőre nézve azonnal, a vármegyére nézve pedig csak azon naptól fogva kötelező, amikor az a közigazgatási bizottság által elfogadtatik.

A szállítandó kavicsmennyiség átlaga, a szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta és ennek kiegészítő részét képező felosztási kimutatás, valamint a szállítandó fedanyag mintái az államépítészeti hivatalnál Zala-Egerszegen, a szokott hivatalos órákban betekintheők, vagy az előállítási költségek megtérítése mellett megazerezhetők.

Zala Egerszeg, 1892. július hó 1-én.

A zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.